

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865

XIème ANNEE

1 Sbre. 1925 — No 187

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعه

آبونمان : سنه لیکي [۲۴ نسخه]
تورکيا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدلیسی ه لیرادر .

اداره خانه سی :

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنه

نومرو ۱۸۷ — ۱ ایلول ۱۹۲۵

مأموریت خاطرہ لری

۱۰

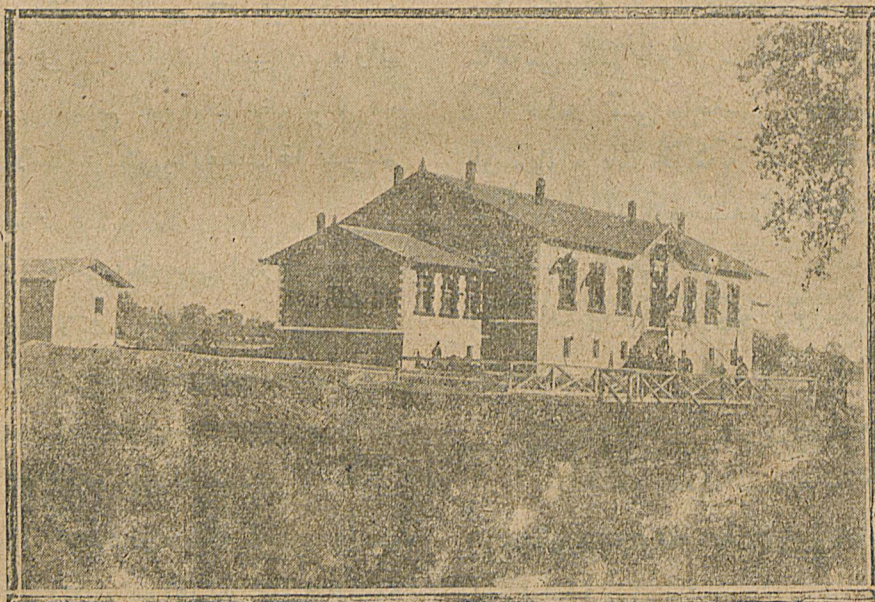
دودہ آغاچ

آوسٹریا قونسلوسنہ ترضیہ مسالہ سی

ادر نہ والی وکیلی مشیر مرحوم عارف پاشا آئیدہ
ایضاح ایدیلہ جکی اوزرہ ہیچ برسبیلہ سیزلتیہ، خاصہ
سنمیع عالیہ پک چابوق واصل اولان حقی، حقسنز
اجنبی شکایتلرینہ میدان ویرمه مک عزمنده ایدی .

مفتش لرینہ ده بو یولده التماسده بولندیخی حالده بونلر
مسالہ یی تدقیق ایدک هانکی طرفک حقی اولدیغنی
آکلامقسنزین خیری افندی بی ترضیہ ایچون تضییق
ایدرلر. خیری افسندی پک متین وحقی عنود بر ذات
اولدیغندن ترضیہ یه یاناشمار . فقط بو ترضیہ وعدی
سفارته یازلمش اولدیغندن قدملی، واستانبولجه وسراجیه
پک اعتبارلی برسفیر اولان مشهور بارون قالیس والینک
وعدینی سند اتخاذا ایدرک ترضیہ ایچون باب عالی بی
تضییقه باشلار .

پک غریب ومؤسف جهتلی بولندیخی ایچون آریجه

دودہ آغاچ خسته خانه سی

(بازیسی ۱۸۴ نومبرولو اجتہاد: ددر)

برمقاله ایله حکایه ایدیلہ جکی اوزرہ ادر نہ فرانسیز
قونسلوسنہ مقام ولایتدن اولجه ویرلمن نادر الامثال،
حقسنز وچیرکین بر ترضیہ دیگر قونسلوسلری ده ترضیہ
ایچون وسیله لر ایجادینہ سوق ایتمش ایدی .

عارف پاشا بارون قالیس ایله خیری افندی آراستده
قالمش، برار فہ وعدده استعجال ایتدیکی، دیگر طرفه
سوز کچیرمک امکانشی بولامامش اولدیغنی ایچون خیلی
کوکل عذابی چکمش ایدی. نهایت دودہ آغاچ متصرفلغنه
مأموریتده بو مسالہ نک حلتہ مطلقا برچاره یولقلغنی
پک زیاده رجا ایتدی .

دودہ آغاچ بدایت جزا محکمہ سی رئیس (اسبق ملاطیہ
مبعوثی) خیری افندی نک دودہ آغاچ آوسٹریا قونسلوسنہ
نہ سی ترجانی افره میدی بی تحقیر ایتدیکی ادعاسیلہ طلب
اولان ترضیہ نک ویردیربله حکمی مسالہ نک صورت
جریانخی تحقیر ایتکسنز عارف پاشا ادر نہ قونسلوسنہ
وعدا ایتمش بولنیور؛ فقط خیری ترضیہ ویرمکدن صورت
قطعیه ده امتناع ایدر .

خیری افندی نک ترضیہ اعطاسنه امناعی چارہ سنک
بولمائی وکیل پاشا دودہ آغاچ متصرفه صورت مختصر-
صده امر ایتدیکی واورایه کیدن ملکیه وعدلیه

ایدی. ترضیه ایسته نیان حادثه نك صورت جریانی،
اولجہ خیری افندیکن وبعده موسیو سوخوردن او کړند کدن
صو کرا خیری افندی نك ترضیه یه اجبارینی دوغری
بولمادم.

حادثه شوبله جریان ایتشدر :

موسیو سوخورك باجاناغي وا ستريا قونسولوسخانه سی
داخلده کی عثمانلی و مشترک المنفعه توتون اداره انحصاریه سنك
مدیری قونسولاتونك ترجمانی اولان افره میدی اوستریا
تبعه سندن برینه تعلق ایدن محاکمه ده ترجمان صفتیله
محکمه یه کیتمش. فقط او محاکمه یه هنوز باشلانمایوب
دیگر محاکمه اجرا قانمقده ایکن محکمه یه کیروب
شابقه سی چیقا مایه ق سامعین آراسنه اوتورمش.

محکمه رئیس شابقه سی چیقارماسنی اخلا ایتش.
اوستریالی به عائد محاکمه یه باشلانجه افره میدی هیئت
حاکمه نك بر آز آرقه سنده کی ترجمان صندالیه سی اوک
طرفه چکهرک هیئته موازی بر موقعه اوتوردینی ایچون
رئیس افندی پر آز کری یه اوتورماسنی شوبله مش. فقط
بواخطار لر درشت بر طور ویوکسک برصدا ایله اولمش.
خیری افندی. کنديسی شوبله مدافعه ایدیوردی:

— الحمد لله وسعت صدایه مالکم؛ بن آيا صوفیه
جامع شرفنده وعظ ایدرکن سلطان احمد میداننده
استماع اولنوردی! «.

موسیو سوخور ایله یان یانه قومشو بولندیغمز
ایچون هار هرکون بالتصادف کوریشیور ایدک.

کنديسی بزم اوه دعوت ایدرک مسأله یی شو صورتله
تصویر ایتدم :

موسیو سوخور، سزی نه قادار سه و دیگمی بیلیر سکز.
بوترضیه طلبی باجانا غکز افره میدی افندی ایچون نك
قنا بر نتیجه ویره چکنی سزه خالصانه خبر ویرمکی لازمه دن
کوردم. اولاً بو آدم تابعیت یونانیه ادعا سنده بولنه رق
تمتع ویرکوسی ویرمک ایسته مدیکی خالده عثمانلی تبعه سندن
بری صفتیله استدعانا مه ویره رک ماوونه لر یایدیر مشدر.
نظماً رژی مأمورلری مأمورین دولتدن معدود درلر.
حتی افره میدی افندی رژی یه متعلق سوء معامله ده
بولنسه محاکمه سی بزم ریاست ایتدی بکم مجلس اداره ده

مرحوم مشیر والی وکیلی اولمادن اول ایکنجی
اردو مفتشی ایدی. کنديسیله ذاتاً اینی کوروشلیدیکی
کیبی ولایت وکالته تعینتدن صوکراده مخالفت متقابله مز
دوام ایدیوردی.

بوخالصه رغماً، بی برصورت حسنه ده والی معا
ونلکندن دفع ایتک ایسته ریکنی، ایسته یه چکنی وکالته
تعینلری آنسندن اعتباراً تخمین ایدیوردم. چونکه
مشارالیهک والی وکالته دائر داخلیه نظارتندن کلن
تلغرافامه شوبله ایدی :

« ذات عالی برنك ادرنه ولایتی والی وکالته تعینی
ووالی معاوتی حازم بککده ابقاسی خصوصلرینه اراده
سنیه حضرت پادشاهی شرفصادر اولمشدر. » والی
معاونلکندن منفصل اولماذیغم خالده صدر اعظم تبدلارنده
ابقا ایدیلن شیخ الاسلام لر کیبی بلا انفصال ابقا ایدیلشم
غریب کورونمشدی.

برمدت صو کرا بوغریه نك سببی اکلا شیلدی.

عارف پاشانك ولایت وکالته تعینی مسأله سی
یسلدیزده منعقد انجمن وکلاده تقرر ایدرک یاپیلان
مضبطه یه برمدت اول ادرنه ولایتندن عدلیه نظارتنه
کتیریلن مرحوم عبدالرحمن پاشا طرفندن :

« عارف پاشا امور اداره یه واقف اولماذیغندن ولایت
وظائفی دلخواه عالی دائره سنده ابقا ایده مز. فقط الیوم
والی معاونلککنده بولنان حازم بک اوراده بیراقلیر ایسه
موفق اولابیلیر. » بولنده بر اعتراض یازماسندن دولای
اراده او صورتله صدور ایتشدر.

شو حاله کوره بن معاونلککنده بولندجه مدخلم
اولسون، اولماسون عارف پاشانك موفقیاتی بزم حسابمه
قید ایدیله چکندن دولای بی معاونلککن اوزا قلاشدریمق
ایسته یه چکی طبعی ایدی.

ایشته بوسأله ایله رتبه می ترفیع و متعاقباً دده اغاج
متصرفلغنه تعین ایده رک افتراق مرادتی حسن ایتدیر.
مه مشدر.

غالباً عن اصل مدلی اهلایسندن بر روم اولان
دده غاج اوستریا ویس قونسولوسی موسیو سوخور ایله
اولجہ دده اغاجه کیدوب کلدیکم زمانلرده کوروشلمش

دوشدېکې موقع مشکدن کنديستی، هيچ اوماديني
بر يولدن قورتاران شوتيجي کنديسنة يازدم . درحال
تلقرفله :

« ذات عاليرينك حصافتکارانه همتلرينه و موسيو
سوخورکده ائتلاف پرورايکنه خاصة تشکرلر ايدرم . »
ديه جواب و يرمش ایدی .

ابوبکر حازم

سياحت انطباعلری

دركاه مولانا پوست نشيني چلبی عبدالحليم افندی يي
زيارت . - مولويلره خصوصی ر انجذاب طويارم .
ظن ایدیورم که بکتاشيلر کيبي اونلرده ده - صورت
عموميه ده بر حرانديشلك قاشی واردر . همنهرلرمدن
بيکباشی وهي بك دكاه مولانا به بني ايصال يتدی .
زيارته کلدیکمزی درويشلردن بری واسطه سيله چلبی
افندی به بيلديردک . قبول سالوننده زری جوق اوزون
مدت انتظارده بر قافسزين چلبی افندی متبسم و متحس
سيا ايله کلدی . روحانی آشنالغی سويله دی بوندن
اوتوز بش سنه اول انتشار ایدن « تربه معصوميت »
آدلی اوزون بر منظومه مدن

آلام ييدم ، کبر کيندم ،

بيلمک کيبي درد سرگيندم ،

پشمينه نخت حياتی

ايواه که بي خبر کيندم .

قطعه سنی اوقودی . نازک و منور بر کنجدر .

مولانا جلالدين رومی نك نور وناری اونك
يورکنده التماع و اشتعالدن خالی دکلدنر . ذاتاً قونيه
سياحتي تشويق ايتمش اولان محب فضيلتمندم قونيه ده
اجزاجی حسام الدين بك دخی احفاد مولانادنر .
بني حسام الدين بکه ربط ایدن رابطه روحانيه (دلمستی)
مولانا) اولمشدر . حسام الدين بك (دلمستی) مولانا يي
کيجه وکوندوز يانندن آيرميور . ۱۸۳۳ نومرولو
(اجتهاد) ده کی وعدی انجاز ایده جکم يعني دلمستی
مولانادن بر قاچ پارچه قارلر مه صونا جاعم .

رؤيت اولنور . بزء بر مامورمن ديمک اولان برذالك
شاپقه چيقارماق کيبي محکمه مزه بر حرمتسزليکده
بولنقله برابر محضا بو حرمتسزليکني اخطار ايتمش اولماسندن
دولايي محکمه رئيسی بر اجنبي قونسولاتوسنه ترضيه
ويرمک ايجون سفارتی ولايته تسليط ايتديرمه سی
وعلى الخصوص ايجاب منفعته کوره بر تابعيت مترده
استعمال ايتمه سی کيبي پک چيرکين بر حرکتی محضا
کنديسنک صايقيسزلي ايله ميدانه چيقاجني ايجون
هرشیدن اول رژی مديريتني اضاعه ايدر . بناء عليه
شوتيجيه دوشونيله رک بوندن صرف نظر اولتمق موافق
اولاجني خالصانه تأکيد ايدرم . »

بوسوزلری سياسی رنکدن رنکه کيره رک ديکله ين
موسيو سوخور :

— ذات عاليرينه پک بويوک حرمت واعتماد واردر .

— ناصيل مناسب کورور ايسه کر ايله ياپالم دبدی .

— اوحالده ياربن ، ساعت اونبرده افردمیدی ايله
برليکده دائره حکومته کليکز رئيس افندی يي ده دعوت
ايدره رک باريشديرلم ديدم .

ويس قونسول درحال موافقت ايدره رک کيتدی .
شوتيجي يي وساعت اونبردن اول نژدنده بولماسی موافق
اولاجني سويله دم .

آيلردن بری معروض اولدینی تضيقا تک بوبله خلاف
مأمول بر نتیجه ايتراشدن پک مسرور اولدی .
« نه اولور ، نه اولماز . بلکه اونلربندن داها اول طاورانيرلرده
بن اونلرک آياغنه کلش اولورم ديهه استعجال ايتدم . »
ديه ره رک زديمه کلدی .

معين ساعتده ويس قونسول و ترجان کلدیلر .

« آيلرجه سورن بر سوء تفهم بواندن اعتباراً
نهایت بولمق ايجون رئيس افندی ايله مصافحه ايدیکز »
ديدم قونسولوس ، خيري افندی عفيف وعادل بر محکمه
رئيسيدر . اونی برلی اجنبي هرکس سه ور و حرمت
ايدر . « ديه ره رک بر هيکل صلابت کيبي بلا حرکت
آياقده دوران و ترضيه ويره جک ايکن شوشکلده ترضيه
آلدیغندن دولايي پک بشوش اولان خيري افندينک
آلنی صيقدی ، ترجمارده بر وضع احترامکارانه ايله
قونسولوسی تعقيب ايتدی ،